Blik op de Zorg van Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland:

Betaalbare en duurzame zorg: investeer in de verpleging!

Als politieke partij staat u voor de uitdaging om te bezuinigen, ook op de zorg. Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) vraagt bij het opstellen van het verkiezingsprogramma van uw partij dringend uw aandacht voor de grootste beroepsgroep in de zorg: verpleegkundigen en verzorgenden.

Betere kwaliteit tegen lagere kosten

Het grootste vraagstuk in de Nederlandse gezondheidszorg in de komende decennia is hoe te voorkomen dat vergrijzing en een steeds complexere zorgvraag de kosten van de zorg tot grote hoogten opdrijven. V&VN wil oog voor het feit dat verpleegkundigen in toenemende mate taken van artsen deels of zelfs volledig hebben overgenomen. De combinatie van verpleegkundige en medische taken in een beroepsoefenaar leidt aantoonbaar tot hogere tevredenheid onder patiënten en betaalbare zorg. Sinds 1 januari 2012 heeft de verpleegkundig specialist zelfstandige bevoegdheden gekregen voor het indiceren en uitvoeren van voorbehouden handelingen. Handelingen die daarvoor alleen waren voorbehouden aan artsen. Een optimale inzet van deze nieuwe beroepsbeoefenaar in de praktijk vraagt om aanpassing van bestaande regelgeving (DBC/DOT, contracteren, bevoegd tot indiceren van hulpmiddelen). Substitutie van taken moet daarom volgens V&VN gestimuleerd worden door meer gespecialiseerd verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten op te leiden en in te zetten (meer opleidingsplaatsen, opleidingsfonds). Hoewel het aantal opleidingsplaatsen al vergroot is, is dit nog onvoldoende om te voorzien in de grote vraag naar deze groep zorgverleners. Naast het meer opleiden van verpleegkundigen en verzorgenden moet ook het initiële beroepsonderwijs worden verbeterd en beter aansluiten op de beroepspraktijk. De nieuwe beroepsprofielen voor de verpleging zijn hierbij leidend. Naast de noodzakelijke aanpassingen in het onderwijs is er onder verpleegkundigen en verzorgenden grote behoefte aan professionele standaarden zoals richtlijnen en protocollen.

Nu ontbreken voor deze beroepsgroep structurele middelen om deze te ontwikkelen en te implementeren. V&VN ziet hierbij een coördinerende rol voor het Nederlandse Zorginstituut (kwaliteitsinstituut).
Eén van de speerpunten van het nieuwe kwaliteitsinstituut is het omschrijven van goede zorg. V&VN vraagt ook aandacht voor onnodige – of onwenselijke zorg. Met name in de laatste levensjaren worden onnodige ingrepen uitgevoerd die hoge kosten met zich meebrengen die vanuit het oogpunt van zorg en ethiek niet meer wenselijk zijn. V&VN wil graag een maatschappelijke discussie over dit punt.

Voldoende vakbekwame zorgverleners
V&VN maakt zich ernstige zorgen over de tekorten aan verpleegkundigen en verzorgenden, die ook de komende jaren snel groeien. Hoewel het bevorderen van de instroom van nieuwe zorgprofessionals terecht aandacht krijgt, pleit de beroepsvereniging voor investeringen in het behoud van de grootste groep medewerkers in de zorg: verpleegkundigen en verzorgenden. V&VN ziet een dringende noodzaak in meer loopbaanperspectief en mogelijkheden tot ontplooiing, in het verlagen van de werkdruk, aandacht voor de oudere medewerker, het verminderen van administratielasten (o.a. minutenregistratie) en versterking van autonomie en leiderschap van verpleegkundigen en verzorgenden. Dit is belangrijk om de aantrekkelijkheid van de beroepsuitoefening te verbeteren en vakbekwame professionals te behouden voor de zorg. Het programma excellente zorg is een beweging die bovenstaande elementen incorporeert: een vorm van innoveren door zorgprofessionals zelf. Blijvende aandacht voor invloed en zeggenschap vanuit de werkvloer is gewenst. De Verpleegkundige Advies Raad is bij uitstek een geschikte manier om invloed van verpleegkundigen en verzorgenden vorm te geven.
Bij bezuinigingsvraagstukken ligt het gevaar om de hoek dat de kwaliteit en veiligheid op een glijdende schaal komen door het inzetten van steeds lager opgeleid personeel. V&VN pleit voor het inzetten van goed opgeleide en vakbekwame verpleegkundigen en verzorgenden. V&VN vraagt daarom aandacht om niet alleen kwantitatieve wettelijke eisen te stellen aan herregistratie als beroepsbeoefenaar, maar ook kwalitatieve eisen in de Wet BIG op te nemen. Hiermee wordt de deskundigheid van verpleegkundigen aantoonbaar en transparant.

Herinrichting van zorg
V&VN is van mening dat het zorglandschap in Nederland anno 2012 toe is aan een herinrichting. In een relatief klein land als Nederland moet het qua inrichting van de zorg mogelijk zijn om topspecialistische zorg in academische centra en topklinische centra te concentreren. Dit heeft direct implicaties voor de overige vormen van zorg. Enkelvoudige niet-

specialistische zorg en basiszorg horen in dit nieuwe zorglandschap niet thuis in de academische centra, maar in algemene ziekenhuizen of juist in de 1e lijn. Hierbij is het wel wenselijk om de overige zorgvormen als een continuüm op elkaar af te stemmen en in te richten. Zorg hierbij voor experimenteerruimte. Specialistische zorg kan alleen geconcentreerd worden indien de generalistische zorg dicht bij huis en op ‘rollator afstand’ wordt georganiseerd. Coördinatie van zorg is hierbij van groot belang. Omdat verpleegkundigen en verzorgenden 24 uur per dag, en 7 dagen per week, direct aanwezig zijn bij patiënten kunnen zij als geen ander deze coördinerende rol op zich nemen.

Voor het laagdrempelig maken van zorg is het noodzakelijk dat verpleegkundigen direct toegankelijk zijn. In dat kader pleit V&VN voor het afschaffen van het Centrum indicatiestelling Zorg (CIZ). Momenteel ervaren verpleegkundigen en verzorgenden veel hinder in de dagelijkse praktijk door de huidige bekostigingsstructuur. V&VN pleit voor overheveling van alle verpleging naar de Zorgverzekeringswet. En ziet voordelen in andere vormen van bekostiging zoals populatiebekostiging in de eerstelijnszorg in combinatie met meer uitkomstmaten.

Aandacht voor preventie en zelfmanagement

Door de stijgende zorgbehoefte en zorgkosten gecombineerd met een afname van beschikbaar personeel is er meer aandacht nodig voor risicoscreening, leefstijlbegeleiding en zelfmanagement. Dit heeft grote implicaties voor de zorgrelatie (van ‘zorgen voor’ naar ‘zorgen dat’) en vraagt om andere competenties van medewerkers.

De werkelijke oplossing voor het betaalbaar houden en duurzaam maken van de Nederlandse gezondheidszorg ligt in handen van de verpleegkundige en verzorgende.